

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Instruks

Økonomistyring av Fond for CO₂-håndtering

INNHold

1	Innledning	3
2	Myndighet og ansvar.....	3
2.1	Virksomhetens ledelse.....	3
2.2	Oppdragsbrev	4
3	Regnskapsføring.....	4
3.1	Regnskapsføring og økonomisystem	4
3.2	Betalingsformidling.....	4
4	Rapportering	5
4.1	Rapportering til statsregnskapet	5
4.2	Årsregnskap	5
4.3	Revisjon.....	5
5	Kontroll og resultatoppfølging	6
5.1	Intern kontroll.....	6
5.2	Risikostyring.....	6
5.3	Evalueringer	6
6	Særskilte krav	7
6.1	Forvaltning av tilskuddsordning.....	7

1 Innledning

Instruksen er fastsatt av Olje- og energidepartementet 1. januar 2016 i medhold av § 3 andre ledd i Reglement for økonomistyring i staten, og trer i kraft fra samme dato.

Forvaltningen av midlene i Fond for CO₂-håndtering skal skje i overensstemmelse med vedtekter fastsatt av Olje- og energidepartementet og innenfor de føringer som departementet fastsetter i oppdragsbrev og regelverk for tilskuddsordninger. Vedtektene presiserer blant annet fondets formål og anvendelsesområde, jf. vedlegg 1.

Forvaltningen av midlene i Fond for CO₂-håndtering skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene), med de tilføyelser/presiseringer som fremgår av denne instruks. Reglementet og Bestemmelsene gjelder således i sin helhet, også for de punktene der det ikke er gitt presiseringer gjennom denne instruksen, med eventuelle unntak fastsatt av Finansdepartementet i medhold av Reglementets § 3.

Formålet med denne instruksen er å fremheve og presisere Olje- og energidepartementets føringer og krav innenfor økonomistyringen av Fond for CO₂-håndtering. Med økonomistyring mener departementet alt virksomheten gjør for å sikre at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og forvaltes på en forsvarlig måte.

2 Myndighet og ansvar

2.1 Virksomhetens ledelse

(Reglementet § 3 og Bestemmelsenes punkt 2.2)

Styret i Gassnova SF er ansvarlig for at denne instruks overholdes. Styret delegerer myndighet og fullmakt til administrerende direktør. Styret kan gi administrerende direktør fullmakt til videre delegering.

Administrerende direktør skal fastsette instruks for intern økonomistyring av Fond for CO₂-håndtering innenfor rammen av denne instruks. Det skal presiseres hvordan ansvarsforholdet og de enkelte funksjoner i økonomistyringen skal utføres i virksomheten. Intern instruks for økonomistyring og oppdateringer av denne skal oversendes Olje- og energidepartementet til orientering.

Gassnova SF er tilskuddsforvalter av demonstrasjon- og utviklingsdelen av CLIMIT-programmet. Gassnova er ansvarlig for at formalkrav knyttet til tilskuddsforvaltningen inkludert eget regelverk blir oppfylt. Olje- og energidepartementet oppnevner et programstyre for CLIMIT-programmet som beslutter programplaner, utlysningstekster og tildeling av støtte til søknader basert på innstilling fra Gassnova og Norges forskningsråd.

Gassnova har koordineringsansvar for sekretariatsfunksjonen som ivaretas i fellesskap mellom Norges forskningsråd og Gassnova SF. Gassnova inngår kontrakter om støtte for demonstrasjonsdelen av CLIMIT-programmet på grunnlag av beslutninger i programstyret.

2.2 Oppdragsbrev

(Bestemmelsenes punkt 6.2.2.3)

Gassnova får tildelt midlene i Fond for CO₂-håndtering og fullmakter gjennom oppdragsbrev. Oppdragsbrevet gjelder for ett kalenderår. Oppdragsbrevet gir rammer for forvaltningen av midlene, herunder mål, styringsparametere og krav til rapportering. Endringer av oppdragsbrevets innhold og tildelte midler i løpet av budsjettåret, blir utformet som supplerende oppdragsbrev.

3 Regnskapsføring

3.1 Regnskapsføring og økonomisystem

(Reglementet §§ 12, 17 og 18 og Bestemmelsenes punkt 4.3, 4.4 og 4.5)

Gassnova skal føre et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter til Fond for CO₂-håndtering, herunder forpliktelser og fordringer til fondet. Gassnova skal utarbeide og fastsette en konto-/kodeplan som muliggjør rapporter som understøtter effektiv styring og krav til rapportering.

Administrerende direktør skal påse at Gassnova har tilgang til et økonomisystem som oppfyller kravene i punkt 4.3 i Bestemmelsene. Direktoratet for økonomistyring (DFØ) leverer økonomitjenester knyttet til føring av regnskapet for Fond for CO₂-håndtering. Administrerende direktør skal i retningslinjer/ rutinebeskrivelser konkretisere hvordan bestemmelsene om regnskapsføring skal ivaretas.

Administrerende direktør har ansvaret for regnskapsføringen av Fond for CO₂-håndtering og må fastsette retningslinjer/rutinebeskrivelser som sørger for at regnskapsføringen foregår på en forsvarlig måte. Gassnova skal følge kravene om bokføring, spesifisering, dokumentasjon og oppbevaring i punkt 4.4 i Bestemmelsene.

Gassnova er registrert som regnskapsfører i statsregnskapet og tilknyttet statens konsernkontoordning.

Det skal foreligge en avtale mellom Gassnova og Direktorat for økonomistyring som regulerer arbeidsdeling og ansvar for utførelsen av de enkelte oppgaver, jf. punkt 4.5.2 i Bestemmelsene. Bruk av DFØ som tjenesteyter endrer ikke administrerende direktørs ansvar for at oppgavene utføres i henhold til gjeldende retningslinjer.

3.2 Betalingsformidling

(Bestemmelsenes punkt 3.7)

Olje- og energidepartementet velger kontofører for Fond for CO₂-håndtering og informerer Gassnova i forkant av endringer av arbeidskonto. Betalingsoppdrag til kontofører skal utarbeides og behandles i samsvar med punkt 3.7 i Bestemmelsene.

Olje- og energidepartementet står som eier av arbeidskonto som er knyttet til statens konsernkontoordning, jf. vedtekter for Fond for CO₂-håndtering. Arbeidskonto er koblet mot en egen oppgjørskonto i Norges Bank for Fond for CO₂-håndtering. Gassnova autoriserer utbetalinger fra Fond for CO₂-håndtering.

Administrerende direktør må skriftlig fastsette hvem som har myndighet til å autorisere betalingsoppdrag. Ajourført oversikt over hvem som har autorisasjonsfullmakt skal til enhver tid foreligge i Gassnova. Når det gjøres endringer i fullmaktstildelingen vedrørende autorisasjon av betalingsoppdrag, må dette meddeles kontofører.

4 Rapportering

4.1 Rapportering til statsregnskapet

(Reglementet § 12 og Bestemmelsene punkt 3.5.6)

Gassnova skal rapportere månedlig og ved årets slutt til statsregnskapet om innestående på fondets oppgjørskonto i Norges Bank gjennom innsending av en likvidrapport. Før likvidrapporten sendes til Direktoratet for økonomistyring/statsregnskapet, skal den avstemmes mot bokført beholdning på bankkontoen i fondsregnskapet og kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Kopi av likvidrapporten sendes til Olje- og energidepartementet.

Ved årets slutt skal saldo på fondets oppgjørskonto i Norges Bank, forpliktelser og fordringer rapporteres til kapitalregnskapet via Olje- og energidepartementet. Departementet fastsetter i egne brev nærmere krav og frister for Gassnovas rapportering til statsregnskapet mv. ved årets slutt.

4.2 Årsregnskap

(Reglementet § 9 og Bestemmelsenes punkt 3.4.3 og 3.4.6)

Gassnova skal utarbeide og avlegge et eget årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering i tråd med punkt 3.4.3 og 3.4.6 i Bestemmelsene, rundskriv R-115 av 2. oktober 2013 fra Finansdepartementet og denne instruks.

I tråd med Veiledningsnotat om statlige fond utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring, skal årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering inneholde følgende:

- ledelseskomentar til årsregnskapets ulike oppstillinger, signert av styret til Gassnova
- oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- oppstilling av fondsregnskap med noter

Årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering skal inngå som en del av årsrapporten til Gassnova SF, men skal kunne leses som et selvstendig dokument.

Nærmere krav til årsrapportering og frist for oversendelse til departementet vil fremgå av årlige oppdragsbrev.

4.3 Revisjon

Foretaksmøtet for Gassnova SF velger revisor for Fond for CO₂-håndtering. Revisjon skal utføres av et eksternt revisjonsselskap som skal avgi en beretning om årsregnskapet i henhold til norske revisjonsstandarder. Revisors beretning skal vedlegges årsregnskapet for Fond for CO₂-håndtering og bekrefter det framlagte regnskapet for fondet overfor foretaksmøtet.

5 Kontroll og resultatoppfølging

5.1 Intern kontroll

(Reglementet §§ 14 og 15 og Bestemmelsene punkt 2.2 og 2.4)

Administrerende direktør har ansvar for at det er etablert tilfredsstillende intern kontroll for å sikre at tildelte midler benyttes etter forutsetningene og har den tilsiktede virkning og at korrekt rapportering av bruken av midlene i Fond for CO₂-håndtering finner sted. Gassnova må etablere systemer, rutiner og tiltak som har innebygd intern kontroll og som er tilpasset risiko og vesentlighet. Gassnovas interne kontroll skal være tilpasset arbeidsdelingen mellom Gassnova og Direktoratet for økonomistyring. Videre vises det til særskilt regelverk for tilskuddsordning som er fastsatt av Olje- og energidepartementet, jf. punkt 6.

5.2 Risikostyring

(Reglementet § 4 og Bestemmelsene punkt 2.4)

Risikostyring skal bidra til bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten.

Det skal årlig rapporteres om risiko- og vesentlighetsbetraktninger som skal identifisere resultatmål som er utsatt for høy risiko (høy sannsynlighet og høye konsekvenser), samt hvilke tiltak som er iverksatt eller vurderes for å avbøte risiko. Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Virksomhetens risikovurdering skal inneholde følgende hovedelementer:

1. Identifikasjon og gradering av risiko uttrykt ved sannsynlighet og konsekvens ved mangelfull oppnåelse av virksomhetens målsettinger/oppdrag, jf. oppdragsbrev fra Olje- og energidepartementet. Dette avgjør vesentlighet.
2. Vurdering av risikotoleranse knyttet til virksomhetens enkelte målsettinger/oppdrag. Dette påvirker når aktiviteter bør iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
3. Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
4. Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Frist for oversendelse til departementet vil fremgå av årlige oppdragsbrev.

5.3 Evalueringer

(Reglementet § 16 og Bestemmelsenes punkt 2.6)

Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter. Evalueringer kan ha fokus på innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter og tjenester samt effekt i forhold til brukere og samfunn.

Frekvens og omfang av evalueringer bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Behovet må vurderes opp mot kvalitet og omfang av virksomhetens øvrige rapportering internt og til Olje- og energidepartementet.

6 Særskilte krav

6.1 Forvaltning av tilskuddsordning

(Reglementet § 8 og Bestemmelsene punkt 6)

Administrerende direktør er ansvarlig for at det foreligger regelverk for tilskuddsordning i tråd med punkt 6 i Bestemmelsene.

Olje- og energidepartementet fastsetter regelverk for tilskuddsordning som forvaltes av Gassnova SF.

Administrerende direktør er ansvarlig for at det rapporteres i tråd med krav som fastsattes av departementet i oppdragsbrev og i regelverk for tilskuddsordningen.

Vedlegg 1: Vedtekter for Fond for CO₂-håndtering